

Inleiding

We leven in barre tijden waarin in ons geloof en ons vertrouwen in de toekomst danig op de proef worden gesteld. Op zo veel plaatsen onrechtvaardige oorlog, waarbij zelfs het 'oorlogsrecht' (wat een woord!) met voeten wordt getreden. Op zo veel plaatsen extreme beslissingen door extreem denkende 'leiders'. Op zo veel plaatsen geen ruimte voor vreemdelingen en vluchtelingen, en voor 'wie een beetje anders is' – maar zijn we niet allen mens en kind van God? Houd dan als kritisch gelovige maar 'ns koers.

Toch, diep in ons, als het ware geborgd in onze genen, blijven we zoeken naar een anker, naar een doel en een bestemming, naar warmte en liefde, om je geborgen te weten in Gods hand. Intussen hebben we wel een opdracht om ons geloof te leven, volgens Psalm 1 (in de Oosterhuis-hertaling): Goed is dat je niet doet wat slecht is, niet achter oplichters aanloopt, niet met Ploert en Schender heult, niet je schouders ophaalt: 'ploert en schender, ach zo is de wereld'. Niet versagen dus. Ons geloof is ook een instrument om de ziel weer terug te brengen in de samenleving. Niks terugtrekken in ons eigen gelijk, maar profeteren!

Het is voor onze vereniging niet anders dan met ons geloof. We kunnen beter doorgaan. In de eerste ledenbrief van 2024 stond het zo mooi: dat we de laatste jaren uit onze bubbel, uit onze cocon zijn gebroken – minder in de contramine, maar de verbinding zoekend, intussen onze overtuiging niet verloochenend. Dat hangt, op zijn minst voor een deel, samen met de ontwikkelingen in de wereldkerk. Wie had tien jaar geleden kunnen bevroeden welke doorbraken paus Franciscus zou weten te bewerkstelligen. Menigeen haalde de schouders op: dat gaat hij niet redden. Maar zie: de wonderen zijn de wereld niet uit. Geloof kan bergen verzetten en zal met de Geest na de Curie ook andere bolwerken openbreken.

Gehoor gevend aan de oproep van onze Paus Franciscus om (meer) te luisteren, participeerden we in het proces en de website 'Luisterend op weg' van het Netwerk Katholieke Vrouwen, de Konferentie Nederlandse Religieuzen en het bisdom Den Bosch, samen met hen weg van een heilloze polarisatie. Om langs die weg een bijdrage te leveren aan het synodale proces, een uitweg zoekend uit een kille en klerikale kerk. Om dit samen te doen, van onderop, de hiërarchie omgekeerd. Franciscus ziet de kerk als een pelgrimerend volk dat getuigt van het evangelie van Jezus. Opdat hopelijk de dromen van Acht-Mei Beweging en Vaticanum II toch nog uitkomen.

Ook al worden ons ledental en daarmee onze actieradius en onze invloed kleiner, we kunnen nog steeds een behoorlijk aantal jaren voort, intussen hopen op weer 'ns een grote donatie of een mooi legaat (aanbevolen!). Dus **zijn** we blijven werken aan onze roeping en uitdaging om ons geloof te versterken en uit te dragen, het handen en voeten te geven in de wereld om ons heen, aan een hartverwarmende kerk te bouwen, ter wille van een leefbaardere aarde en een betere maatschappij met een veel grotere bestaanszekerheid voor velen. Want ons geloof moet blijven klinken. Om nog maar weer eens met Oosterhuis te zingen: "Dat een nieuwe wereld komen zal ..."

Net als in voorgaande jaren wilde het bestuur ook in 2024 onze trouwe en zeer betrokken leden blijven bedienen: met ons Magazine en door het organiseren van bijeenkomsten, al dan niet online: zo lang onze financiële middelen dit toelaten en er voldoende bestuursleden zijn om de vereniging draaiende te houden. Om spreekbuis te zijn van en voor gelovigen, zowel binnen de Kerk als op en over de rand van de Kerk, en om (indien gewenst en waar mogelijk) steun te verlenen aan geloofsgemeenschappen op het gebied van vieringen en levensvatbaarheid.

Het synodale proces

De katholieke kerk zit volop in een synodaal proces als uitvloeisel en daadwerkelijk uitvoering van een belangrijk deel van het gedachtegoed van Vaticanum II. Paus Franciscus gooit de ramen weer open, zo luidt het. Er zijn er die ongelovig kijken. Luister, wie luisteren wil!

Al luisterend ontdekte onze vereniging dat het Netwerk Katholieke Vrouwen (NKV) en de Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR) ook behoorlijk dicht bij ons staan met hun wensen voor veel minder stringente geloofsopvattingen. Deze organisaties bepleiten, net als wij, dat wij als gelovigen en als kerk meer open staan voor kerkelijke en maatschappelijke vernieuwingen en voor een soepeler, meer compassievolle benadering van de veelkleurigheid en diversiteit in onze huidige samenleving. Daarom hebben wij ons aangesloten bij het project en de website 'Luisterend op Weg' van NKV, KNR en het bisdom Den Bosch.

Zo was er op zaterdag 2 maart 2024 een grotere bijeenkomst georganiseerd in Den Bosch. Daar kwamen meer dan 100 mensen op af. Ook drie van onze bestuursleden namen daaraan deel. Twee sessies gingen over (de wens voor) een (meer) verwelkomende, gastvrije en warme kerk, andere sessies gingen o.a. over de rol van vrouwen in de kerk. Droevig om te horen – gegeven de hunkering om je thuis te voelen en je welkom te weten in je kerk – hoeveel mensen teleurstellingen hebben geïncasseerd in ons klerikale instituut. De conclusie: er blijft werk aan de winkel.

In Rome mondde in oktober 2024 de tweede vergadering van de wereldwijde Synode met 272 bisschoppen en 96 gelovige mannen en vrouwen, uit in een lijvig slotdocument met conclusies en aanbevelingen. Op onze website staat een hanteerbare samenvatting (van nog steeds 7 kantjes), gemaakt door een van onze

trouwe leden. Daarin staan de grondgedachten van dit schrijven: een lofzang op synodaliteit en dialoog, en hoe we dat in de plaatselijke kerkgemeenschappen vorm zouden kunnen geven. Nu is de fase aangebroken van de toepassing, implementatie van de conclusies en aanbevelingen. Van reflectie naar actie en steeds weer kritisch blijven reflecteren. Op 24 november 2024 was er in twee kerken in Den Bosch een synodale ontmoeting, inclusief een oecumenische viering in de stijl van Taizé, als een soort startpunt om op het niveau van de lokale en nationale kerk verder te groeien in synodaliteit.

Helaas is er nu ook een einde gekomen aan (de financiering van) het project en de website 'Luisterend op weg'. Nemen alle gedoopten, de parochies, het pastoraal beroepskader en de bisdommen nu de gelegenheid te baat om aan de synodale kerk verder te bouwen? Wat merken we daarvan in kerk en samenleving?

Samenwerking met derden

Evenals in de voorafgaande jaren, is de Mariënburgvereniging in 2024 betrokken gebleven bij 2of3bijEEN, het netwerk van geloofsgemeenschappen in vrije en onafhankelijke opstelling. Zo was er op 20 februari 2024 weer een zogenaamde Verbondstafel waarin gereflecteerd werd over eerdere en toekomstige activiteiten van het netwerk.

Op 30 mei 2024 was er onder de vlag van 2of3bijEEN een gesprek over 'Spiritualiteit in onze tijd' in de Amsterdamse Dominicus, ter voorbereiding op het congres van de Europese basisbeweging in september in Pesaro (Italië) waar Henk Baars namens het bestuur acte de présence gaf (zie verderop in dit verslag). Voorts organiseerde 2of3bijEEN op 21 september, wederom in de Amsterdamse Dominicus, een themadag onder het motto "Veranderende wereld, veranderende praxis – naar een eigentijdse open spiritualiteit?" Ook ons bestuur was daar vertegenwoordigd.

Onze vereniging is in december 2023 officieel toegetreden tot het Verband van Katholieke Maatschappelijke Organisaties (VKMO). Middels dit Katholieke Netwerk zoeken wij de verbinding met andere (van huis uit) katholieke organisaties die het Katholieke Sociale Denken in hun vaandel hebben. Enkele van onze bestuursleden hebben zowel een voorjaarsoverleg op 11 april als de netwerkdag op 7 november bijgewoond. Ook langs deze weg hopen wij ons beter en zichtbaarder te positioneren in het maatschappelijke veld van katholieke organisaties.

In de eerste contacten met andere organisaties binnen het VKMO en in het boek 'Katholiek denken en doen; Het katholiek sociaal denken in theorie en praktijk' (Thijs Caspers, 2023), uitgegeven door het VKMO, vinden we het breder verstaan van het katholieke sociale denken. Het boek is 'een uitnodiging om visie te ontwikkelen en gezamenlijk te bouwen aan een goede en gezonde samenleving' (p. 14). Het probeert te zoeken naar antwoorden op de vraag 'hoe kom je van geloofwaardig denken tot doen'. Dat voelt zeer vertrouwd en sluit aan bij onze beleidsuitgangspunten.

Zingend geloven

Op 17 februari 2024 vond in een uitverkochte Johanneskerk in Eindhoven een Oosterhuis-zangmiddag plaats, georganiseerd door drie Eindhovense geloofsgemeenschappen in vrije opstelling (de Kapel, Oase, en SOVE), met steun van onze vereniging. Het 'Koor voor nieuwe Nederlandse religieuze muziek' onder leiding van Antoine Oomen zong een bloemlezing uit 150 psalmen vrij. In het mei nummer van ons Magazine stond een verslag.

Het plan om met koren uit een aantal geloofsgemeenschappen in vrije opstelling in september 2024 in Culemborg nog een zangmiddag te organiseren strandde op de beschikbaarheid van koren en dirigenten. De maand september, met o.a. de Open Monumentendag en de Vredesweek, (b)lijkt een lastige maand om iets te organiseren.

Geloofsgesprekken

In voorjaar 2024 organiseerde onze vereniging, in het kader van het synodale proces, weer twee online-geloofsgesprekken die onder leiding stonden van ons bestuurslid Walther Burgering. De onderwerpen waren respectievelijk de 'positie van de vrouw in de kerk' (op 15 maart) en 'synodaliteit en medeverantwoordelijkheid' (op 5 april). De belangstelling voor deze geloofsgesprekken was niet heel groot: het deelnemersaantal kwam nooit boven de twintig uit.

Internationale contacten

De voornaamste activiteit van het European Network Church on the Move waar we volop lid van zijn, heeft als prioriteit de bemoeienis met de vergadering van aangesloten NGO's, CINGO genaamd, bij de Raad van Europa. Deze bijeenkomsten, dikwijls bezocht door gemiddeld 150 vertegenwoordigers van Europese NGO's (er zijn er meer dan 300 lid), zijn zonder uitzondering boeiend en intensief. Er bestaat ook een katholiek netwerk van leden dat een studiemiddag hield voorafgaand aan de CINGO-bijeenkomst.

Vanuit Nederland is gewerkt aan de inhoudelijke ondersteuning van Fernand Jehl, Hugo Castelli en Luis Angel Aguilar (de eerste een Fransman, de anderen Spanjaarden) die informatie verzamelen rond de problematiek van ongedocumenteerden en deze in de mensenrechtencommissie en de aparte commissie voor migratie aldaar inbrengt. De migratiecommissie kent een aparte steungroep die mede door ons wordt ondersteund. Henk Baars schreef over de inhoud in ons magazine en blijft dat doen.

Ook heeft hij het stemrecht in het CINGO dat verbonden is aan de Raad van Europa. Tevens is hij het hoofd van de delegatie namens het Network Church on the Move. De bijeenkomsten vinden tweemaal per jaar plaats in mei en oktober. Langzamerhand ontstaat ook een 'Dutch connection' met de Nederlandse vertegenwoordigers. Al

tweemaal was men op bezoek bij de Nederlandse ambassadeur Tanja Gongrijp. Deze connectie breidt zich uit naar vertegenwoordigers uit België en Luxemburg.

Er waren verschillende zoomsessies die een fysieke bijeenkomst van de kerngroep van EN-RE voorbereidden in mei. Deze vond intussen plaats en gaf een revival te zien van betrokkenheid. Toch is de leeftijdsopbouw heel kritisch en afgesproken werd dat in de volgende meeting we beslissen of het doorgaan nog wel verantwoord is. De website van het netwerk is weer piekfijn in orde.

Het meest wereldwijde netwerk waar we lid van zijn, is (IM)WAC waarbij vertegenwoordigers uit zo'n 40 landen aangesloten zijn. De bijeenkomsten van het coördinatieteam beperken zich tot zoom sessies. Uw vertegenwoordiger volgt de ontwikkelingen maar doet niet meer fysiek mee. De onderwerpen zijn zeer kerkstructuur gerelateerd en vanuit de MV besteden we daar niet zoveel aandacht meer aan. De synode werd steeds op de voet gevolgd en dit resulteerde ook in artikelen in ons blad. Nederland blijft over het algemeen ver achter bij belangstelling hiervoor. Het netwerk kent wel een opleving en doet het goed. IMWAC geeft veel persberichten uit waarvan slechts een enkele doorkomt bij MV omdat ze lang niet allemaal adequaat zijn m.b.t. de Nederlandse situatie. Internationale zoom eucharistievieringen vinden eens in de 5 weken plaats tot op de huidige dag. Dit ontstond in de coronaperiode. Wereldwijd ontdekte men dat dat heel goed kan zonder priester.

Ook het Europese verband van de basisbeweging (CCB Europa) wordt gevolgd. In Nederland is 2of3bijEEN de koepel van basisbewegingen waarin wij participeren (en daarmee ook in de Raad van Kerken). Er waren voorbereidende bijeenkomsten in Brussel en Lyon om een Europese bijeenkomst van basisbewegingen in Pesaro (Italië) te organiseren. Die heeft ondertussen met groot succes plaatsgevonden. Ook daarvan vindt u een verslag in ons Magazine.

Een nieuwe voorzitter gezocht

In 2024 liep de tweede zittingstermijn van uw voorzitter af - en dus werd er ijverig gezocht naar een opvolger. Er diende zich – van buiten de vereniging – een gegadigde aan, Remco van Mulligen, die zich in de ledenbrief van maart 2024 en op de ledenvergadering in april voorstelde. Na een inwerkperiode zou Remco dan in oktober na een ledenraadpleging officieel voorzitter worden.

Tijdens deze inwerkperiode vertelde Remco evenwel dat hij de katholieke kerk verliet en de opleiding tot remonstrants predikant ging volgen. In een apart schrijven heeft het bestuur op 21 oktober aan de leden laten weten dat Remco dientengevolge niet onze beoogde voorzitter gaat worden. Het bestuur schreef dat “een voorzitter die zich (straks) als voorganger bekent tot de protestantse kerk zich moeilijk kan scharen onder de noemer ‘kritisch katholiek’ en dat het een obstakel zag opdoemen als het gaat om aanspreekpunt zijn voor de katholieke hiërarchie”.

Conform een besluit van de ledenvergadering op 20 april 2024 fungeert Harrie van den Akker nog steeds als voorzitter, tot de ledenvergadering van voorjaar 2025. De zoekcommissie heeft intussen haar werkzaamheden voortgezet.

Marienburg Magazine

Sinds jaar en dag is Marienburg Magazine het visitekaartje van de vereniging. Het magazine wordt uitgegeven door de vereniging, maar heeft een on-afhankelijke redactie die haar eigen keuzes maakt. Nadat Paul van Velthoven in 2023 was toegetreten tot de redactie, bestond deze in 2024 uit zeven redactieleden en de eindredacteur.

Qua inhoud probeert de redactie steeds weer nieuwe – zo mogelijk actuele – onderwerpen aan te snijden, meestal op het raakvlak van kerk en maatschappij, rekening houdend met onze lezers en de beleids- en aandachtspunten van Marienburg. Daarmee hoopt de redactie in te spelen op (veronderstelde) interesses van de lezers. Een deel van de artikelen wordt geschreven door redactieleden, maar er wordt ook bewust gezocht naar externe auteurs voor diverse onderwerpen. Deze verlenen meestal ‘om niet’ hun medewerking.

Website

Onze website www.marienburgvereniging.nl heeft in 2023 een grondige opknapbeurt ondergaan dankzij de inzet van een zeer gewaardeerde en deskundige vrijwilliger, resulterend in een gemoderniseerde en frisse opmaak. Het bestuur is er uitdrukkelijk op uit om de website actueel te houden door meer en meer berichten te plaatsen. In 2024 waren er zo’n 25 berichten.

ALV 2024

Op 20 april 2024 was onze algemene ledenvergadering, wederom in de Amershof in Amersfoort. Er waren weer zo’n 40 - 45 leden aanwezig. Na een inleiding van de voorzitter, werd de agenda doorgenomen en na de nodige vragen en toelichting werden het verslag van de ALV 2023 en het inhoudelijk jaarverslag over 2023 goedgekeurd. Hetzelfde gold voor de jaarrekening. Ook voor de opvolging van de voorzitter was ruim tijd ingewijd (zie hierboven).

Voor het middagprogramma was Arjan Broers, pastor in de Amsterdamse Dominicus, gevraagd. Hij nam ons, na een aantal interessante bespiegelingen, mee in een interactieve setting waarin ‘luisteren’ naar elkaar, zonder commentaar te geven of interventies te doen, centraal stond.

Administratie en Financiën

De administratie wordt al jaren gevoerd door het kantoor van Emilio de Vlam te Waalre. Al in maart 2023 meldde Emilio het bestuur dat hij wilde gaan stoppen met het voeren van de administratie en de overige werkzaamheden. Sindsdien wordt er

naarstig gezocht naar opvolging maar tot op heden zonder resultaat. Gelukkig is tot nu toe steeds Emilio uit grote loyaliteit bereid gevonden nog even door te gaan waarvoor wij hem zeer erkentelijk zijn – maar ultimo 2025 gaat hij toch echt stoppen.

Omdat de vereniging wil kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen, wordt de leden herhaaldelijk gevraagd een e-mailadres op te geven. Inmiddels heeft zo'n 86% van onze leden en abonnees ons hun e-mailadres gegeven. Dit maakt de communicatie sneller en minder duur. Zo wordt ook gevraagd om een machtiging tot automatische incasso af te geven voor de contributie of het abonnementsgeld. Inmiddels heeft zo'n 56% van de leden en abonnees dit gedaan. Ook dit leidt tot tijds- en kostenbesparing.

Lidmaatschappen en abonnementen

Ultimo 2024 telde onze vereniging 617 leden (omlaag van 673 per ultimo 2023), terwijl het aantal abonnees 189 bedroeg (terug van 207), in totaal 806 personen, een teruggang van zo'n 10%. In 2024 waren er 84 opzeggingen van het lidmaatschap (veelal door overlijden of ernstige ziekte) tegenover 10 nieuwe aanmeldingen.

Tenslotte: ons bestuur

De bestuurssamenstelling na de algemene ledenvergadering op 20 april 2024 was als volgt:

	<u>functie</u>	<u>datum van aftreden</u>
Harrie van den Akker	voorzitter	24-05-2025
Riet Bos	penningmeester	01-06-2025
Walther Burgering	lid	02-10-2025
Yvonne Beker	lid	03-06-2027
Mia Janssen-Brouwer	lid	03-06-2027

Sinds de zomer van 2024 heeft André Wesche meegedraaid in het bestuur als aspirant-bestuurslid! In de komende algemene vergadering wordt voorgesteld hem tot (volwaardig) bestuurslid te benoemen.